אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

ג' אדר א תשע"א
07 פברואר 2011

פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת הסביבה
הישיבה התקיימה בתאריך 03.02.11 במועצה

השתתפו:
נרי אראלי - יו"ר הועדה
אילן ונטורה - חבר
נחמה אזולאי - חברה
יעל מאור - מו"פ
איילה גובר אברהמי - היחידה הסביבתית נגב מזרחי
שירי בן שחר - היחידה הסביבתית נגב מזרחי
אורלי מילר - היחידה הסביבתית נגב מזרחי
יריב אברהם - בית ספר שדה עין גדי
יעקב אקריש - מנהל אגף תפעול
הרצל לזרוביץ - מנהל המחלקה
דורית נצר - מזכירת אגף תפעול

סדר יום
1. אישור פרוטוקול מתאריך 07.10.10
2. זיהום אוויר וניטורו במישור רותם - מציגה אורלי מילר
3. סיכום שנת 2010 , תוכנית 2011, תקציב 2011. שונות : מיחזור, כניסה להפרדה לשני זרמים במלונות, פרוייקטור לחינוך בעין גדי ובכיכר.

1. אישור פרוטוקול מתאריך 07.10.10

דורית:
על מנת למנוע הדפסת הפרוטוקול בכמות גדולה לפני ישיבה ושהמשתתפים יקראו הפרוטוקול במקום, אני מציעה שאמשיך להעביר הפרוטוקולים במייל לכל המשתתפים בישיבה ואם יש הערות הן תועברנה במייל חוזר ויועלו לדיון בישיבה הבאה.

החלטה:
הפרוטוקול מאושר בתוספת הצעתה של דורית.

2. **<u>זיהום אוויר וניטורו במישור רותם</u>**

אורלי:
אנו נמצאים בתהליך של ניטור סביב מפעלי מישור רותם.
הוקם צוות היגוי מטעם המפעלים. יצא מסמך המרכז את עקרונות עבודת הניטור.
יש שני מעגלים, מעגל פנימי ומעגל חיצוני:

1. **<u>מעגל פנימי</u>** - ליד כל מפעל. נועד להתריע על מצב של אירוע חומרים מסוכנים.
2. **<u>מעגל חיצוני</u>** - מרוכז על ידי צוות ההיגוי שבנוי מהיחידה המשרד להגנת הסביבה והמפעלים רותם פריקלאס וחיפה כימיקלים ובפועל ההקמה הנה באחריות החברה הכלכלית של מועצה אזורית תמר. מדובר על שמונה תחנות ניטור אשר ממוקמות באזורים רגישים.

נרי:
מבקש לבדוק אפשרות להציב תחנת ניטור בהר קומות, כלומר ממזרח למפעלי מישור רותם ובינם ובין ישובי הכיכר.

אורלי:
אעלה הנושא

נרי:
נשתלו באזור מפעלי רותם כמה פעמים שתילים ובכל פעם הם מתים.

הרצל:
הפליטות, הרוחות והמים המלוחים לא מאפשרים לצמחיה להיקלט באזור המפעלים.

נרי:
מבקש מהיחידה הסביבתית להעמיד תחנה זמנית לאורך המסוע לכיוון מזרח.

אורלי:
צריך שיהיו תשתיות לחיבור התחנה ובאזור שאתה מציע אין תשתיות.

איילה:
ההצעה תעלה בפורום המתאים אך לא בטוחה שיענו לבקשה במקום המבוקש.

נרי:
מבקש להביא לידיעת הועדה להגנת הסביבה תכניות המגיעות לדיון בועדה לתכנון ובניה על מנת שיהיה עוד גורם מקצועי שמשגיח על הרצף התכנוני.

דורית:
רק במסגרת תכניות מתאר ומתכניות מפורטות ניתן להגביל ולהגדיר את הרצונות התכנוניים.

נרי:
מי שצריך לחוות דעתו בעניין התכנוני האזורי אלה התושבים.

איילה:
רק בהכנת תכניות מתאר ומפורטות ניתן להעלות הסתייגויות והערות והתכניות מגיעות אלינו לקבלת חוות דעת.

אורלי:
טיפול בפליטות ומטרדי ריח בבריכות חכ"ד - היום אנו מקבלים בתחילת כל שבוע דוח מפורט.

3. **<u>סיכום שנת 2010 , תוכנית 2011, תקציב 2011 ושונות : מיחזור, כניסה להפרדה לשני זרמים במלונות, פרוייקטור לחינוך בעין גדי ובכיכר.</u>**

נרי:
ענינו על כמה קולות קוראים השנה. מה קורה עם הפרדה לשני זרמים ?

שירי:
עדין לא קבלנו האישור.

אילן:
האם אתר אפעה יכול לרכוש מקצצת הגזם ?

שירי:
מקצצת הגזם שאנו בודקים לרכישה אינה מתאימה לצרכים של אתר אפעה.

נרי:
צריך להגיע להחלטה ברמה העקרונית שהמועצה יוצאת להפרדה לשני זרמים.

יעקב:
נחכה לאישור תקציבי לתכנית המתאר והתכנית המפורטת.

נרי:
הוגש קול קורא לקבלת תקציב לפרויקטור שיארגן קבוצה של חקלאיים שיהיו קבוצת איכות הסביבה יישובית.

אילן:
איפה עומדת תכנית ההדברה של היתושים והזבובים ?

הרצל:
הטיפול נעשה כטיפול מקומי. יש נביעות מים וצריך לעשות תכנית מסודרת להיקוות המים ומי הגשמים.הדבר נמצא בתחום המשבצת של הישובים וכל ישוב אמור להתארגן לעשות תכנית מקומית.

יעקב:
יש ועדה שהתכנסה לפני כשבועיים שדנה בנושא. הובאו מומחים שבודקים עבורנו את כל האפשרויות.

שירי:
בשבוע של ה - 27.03.11 מתקיים שבוע איכות הסביבה ויהיו בישובי המועצה מגוון פעילויות שכעת עובדים על תכנונן.

נחמה:
מבקשת לקחת בחשבון גם את תושבי הר עמשא כחלק מהפעילויות.

<u>מרכזי מחזור</u>:

דורית:
לאחר שאדר' אלישע האוסמן קבל על עצמו לתכנן את תיחום מרכזי המחזור נוצרה בעיה תכנונית שכל המקומות המוצעים להקמת מרכזי מחזור אינם תואמים תכניות מפורטות של הישובים.
בשיחה עם איתמר בלום מהועדה המקומית לתכנון ובניה נאמר לי שאם נוריד את הגג בכל אחת מתחנות המחזור את הגג נוכל להגיש הבקשה ויש את כל הסיכויים שהיא תאושר.
שירי, איתמר ואני נשב בשבוע הקרוב לבדוק הנושא ולהעלות אפשרויות שונות כמו למשל להעתיק במקרים מסוימים את המרכז למקום אחר על מנת שניתן יהיה לבנות את התיחום.

אורלי:
בשבוע הבא מתקיימת ישיבה בנושא מלונות ירוקים ושם נעלה את נושא היתכנות של בתי המלון באזור להפוך למלונות ירוקים.

שירי:
גם נושא ההפרדה לשני זרמים יועלה בישיבה זו.

רשמה: דורית נצר

העתק:
משתתפים

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

כ"ג אדר ב תשע"א
29 מרץ 2011

פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת הסביבה
הישיבה התקיימה ב - 24.03.11 במועצה

השתתפו:

נרי אראלי	- יו"ר הועדה
יעקב אקריש	- מנהל אגף תפעול
הרצל לזרוביץ	- מנהל מחלקת איכות הסביבה
דורית נצר	- מזכירת אגף תפעול
יעל מאור	- מו"פ
איילה גובר אברהמי	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
אשר לוזון	- מזכיר נאות הככר
בצלאל ורדימון	- מפעלי ים המלח
יריב אברהם	- בי"ס שדה עין גדי
הראל בן שחר	- רשות הטבע והגנים
דודי קדוש	- ועדה חקלאית
גרי עמל	- מנכ"ל רשות ניקוז
עינב עמרם	- רשות ניקוז

סדר יום:
1. אישור פרוטוקול ישיבה מס' 2 .
2. בעיית המוקשים בכיכר, והשלכותיה הסביבתיות. מוזמנים אשר לוזון , דודי נציג רשות ניקוז.
3. זיהום אוויר בכיכר - הצגת הקישור באתר האינטרנט של המועצה.
4. סידורים אחרונים לקראת יום העיון על הגנות ים המלח בשיתוף הנהלת חל"י.
5. שונות

הערת פתיחה:
הישיבה התחילה בשעה היעודה, 14:00, למרות שלא היה קוורום חוקי לתחילתה.
הישיבה התקיימה ללא נוכחות חברי הועדה שהם חברי מליאת המועצה.
בשל הגעתם של האורחים שהוזמנו,התקיימה הישיבה.
בהזדמנות זו אנו מזכירים לחברי המליאה שהועדה היא סטטוטורית ומהווה חלק ממחויבותם כנציגי הישובים.
הפרוטוקול לא אושר בשל היעדרות חברי המליאה, יובא לאישור בישיבה הבאה.

1. **<u>בעיית המוקשים בכיכר, והשלכותיה הסביבתיות</u>**

גרי:
נתן סקירה על פעילות רשות ניקוז בנחלים ובשטחים המוצעים לפיתוח חקלאי בהקשר לפינוי מוקשים מהשטח, הוא דיווח על סיכום דברים שהגיע אליו עם קצין ההנדסה הפיקודי שאימץ את המסקנות שהוגשו על ידי צוות עבודה מיוחד שעבד מטעם רשות הניקוז ובדק בקפדנות את ההיסטוריה של השיטפונות בנחלים המתנקזים לנחל הערבה, באזור הכיכר והגיע למסקנה חד-משמעית שאין אפשרות שהשטח הגדול שממערב ליישובי הכיכר חשוד במיקוש היות ומרביתו נמצא מעל לגובה ערוצי הזרימה. בהתאם לניתוח שהוצג לקצין ההנדסה יוסרו בקרוב כל השלטים שהוצבו לאורך הדרכים ומרבית השטח ישוחרר "מאימת" המיקוש המדומה.

אשר:
האם יש מוקשים בנחל צין ?

גרי:
לא.

הראל:
כן, יש מוקשים בצין בגלל שמתנקים אליו נחלים נוספים הם גורפים איתם מוקשים.

נרי:
יש כמה סוגי בעיות 1. יש שני שדות מוקשים פעילים באזור חקלאי.
2. שטח ביניים בין קו הברכה של מי"ה והחלקות החקלאיות שהיו בו מוקשים שנסחפו בנחל הערבה (מוקשי נ"ט – נגד טנקים).

גרי:
אם נצטרך לפנות מוקשים עלינו להיות בקשר עם ועדה מיוחדת לעניין זה.

בצלאל:
הרצון לפנות מוקשים הוא כדי לטפל בנושא היתושים והזבובים.

הראל:
מערבבים שני נושאים שלא קשורים אחד לשני.

- לטפל בבעיות הזבובים לא קשור למוקשים
- שטחים שנמצאים צפונה באזור המגנזיום לא קשורים למוקשים.

בצלאל:
אם לא מגיעים רגלית לאזור הדגירה מרססים מאוויר והריסוס לא חודר את הצמחייה.

נרי:
מרססים על הצמחייה והריסוס לא חודר לתוך האזור הנגוע.

אשר:

לאחר קבלת תוצאות הסקר תרכז דורית נצר שמות כמה חברות העוסקות בנושא ותבקש הצעות מחיר, לביצוע תוכנית האב והתוכנית המפורטת , (נשמעה הסתייגות מהתקשרות עם חברת "יוזמות" בשל ניסיון העבר איתם).

חינוך :

נרי :
אושרה למועצה השתתפות המשרד להגנה על הסביבה לנושא חינוך למחזור.
באזור ככר סדום והמועצה (בית ספר יסודי) מטפלת שירי בן שחר.
לאזור עין גדי עדיין אין אחראי/ת לנושא.

דורית :
כל נושא החינוך למחזור עבר לטיפולו של גרשון רביד, מנהל מחלקת חינוך במועצה.

נרי :
סיכום: לא ניתן לדון בנושא החינוך ללא השתתפות גרשון, ולכן תזומן , באחריות יעקב, ישיבה בהשתתפות נרי, גרשון, שירי , שרית, ואותה בחורה שתעסוק בנושא באזור עין גדי להכנת תוכנית ודיווח בנושא החינוך למחזור.

4 **שיתוף הציבור בכיכר ובעין גדי וחינוך למחזור**

נרי : כהמשך לסעיף הקודם, עולה גם הצורך לפעול בקרב האוכלוסייה הבוגרת בישובי המועצה ולשם כך צריך לקיים פגישה בנושא חינוך הציבור למחזור.
גם מפגש זה צריך להיות עם גרשון ואנשי ציוותו, וניתן לקיימו בהמשך לישיבה שהוזכרה קודם.

איילה :
היו שני אירועים בכיכר סדום ששירי ארגנה בתחום שיתוף הקהילה:

1. סטיילסטית שהעבירה הרצאה והוחלפו בגדים מיד ליד.
2. ניתנה הרצאה בנושא מים אפורים.
   שתי ההרצאות היו מצוינות.

נרי :
הגשה בקשה למשרד להגנת הסביבה למימון פרוייקטור שיעסוק בנושא שיתוף הציבור בכיכר במאבק נגד מפגעי היתושים והזבובים , ומקווים שהיא תאושר.
אנו רוצים שהחקלאים ייקחו חלק בנושא.

הרצל :
לא ניתן להוריד את מפגעי היתושים והזבובים אם החקלאים לא ייקחו חלק ניכר בפתרון המצב.
הרעיון הוא ליצור אגם מלאכותי תיירותי (ליד הליסטר) ואז אפשר יהיה לטפל במפגעים.
הצעה נוספת היא שתקום סיירת שתבדוק את המפגעים.
סוכם: נמתין לאישור מהמשרד להגנת הסביבה ובנתיים יעבוד צוות שהתנדב מתושבי הכיכר לעסוק בנושא.

רשמה: דורית נצר

העתק:
דב ליטבינוף - ראש המועצה
למשתתפים
לחסרים

1. לפני כשנה הוצבו שלטים לאורך הכביש החשוד במיקוש. מע"צ שם גדר.
2. לגבי היתושים בסבחה שבין נאות הככר לעין תמר התרופה היא לאורך ק"מ אחד. בוצעה עבודה בסבחה אבל עדין יש יתושים בגלל הצמחייה המרובה והריסוס לא חודר למים.

בצלאל:
צריך להכניס את רענן מולד ממי"ה לתמונה. אני מניח שיש לו מיפוי של אזורי המיקוש.

הראל:
בנחל אזגד יש תחנת קידוח של מי"ה שמוגנה עם שדה מוקשים שעם הזמן המוקשים נסחפו בנחל.
יש תחנת ממסר שגם מוגנה עם מוקשים.
נחל תמר – יש תחנה של מי"ה ממוקשת. כל הערוץ משם עד מכלאות הגמלים חשוד במיקוש כשהכל מתנקז לנחל צין.

בצלאל:
רצוי לעשות מיפוי מדויק של אזורי המיקוש.

נרי:
צריך לעשות תכנית עבודה, להמשך טיפול באזורים הממוקשים והחשודים כממוקשים.

הראל:
יש נחלים שיהיה קשה מאד להיכנס אליהם.

<u>סיכום</u>:
נרי:
רשות ניקוז טיפלה לאחרונה בהסדרת האזורים שעל פי בדיקתם המקצועית אין שום חשש שהם מכילים מוקשים, והועדה רשמה לפניה את הסברו של גרי (רשות ניקוז) בדבר הסיכום החיובי שגובש עם קצין ההנדסה הפיקודי.

מלבד זאת צריך לשים לב, ולטפל בהמשך, בשתי בעיות נוספות.
1. שדות מוקשים מסומנים וידועים בלב האזור החקלאי
2. אזורים החשודים בסבירות גבוהה כממוקשים, בין ברכה 8 לחלקות החקלאיות.

2. **<u>זיהום אוויר בכיכר - הצגת הקישור באתר האינטרנט של המועצה</u>**
נרי:
הציג את האתר החדש בנושא ניטור אוויר אשר נמצא בדף הבית של אתר המועצה

דודי:
הטור האחרון שרשום "צבע" צריך להוסיף "ריח"

אשר:
צריך למחוק את שניהם כי יש דברים נוספים שהם לא צבע ולא ריח.

נרי:

נרשום "סימני זיהוי"

הראל:
צריך לבדוק איך ניתן למנות את הכניסות לאתר

דורית:
איך התושבים ידעו על האתר ?

דודי:
לכל ישוב יש SMS פנימיים.

3. **<u>יום עיון עם נציגי חל"י</u>**

יעקב:
ביום ראשון בשעה 15:00 תוצגנה החלופות להגנת ים המלח בהשתתפות דב ליטבינוף, נציגי חל"י, נציגי מי"ה, נציגי המלונות, נציגי ידידי כדור הארץ ותושבי האזור.

4. **<u>שונות</u>**:

איילה:

1. היום בוצעו דגימות פתע במפעלי ים המלח. התוצאות יגיעו בעוד כחודש.
2. מפעל המגנזיום - לפני כחודש בוצעו דגימות בארובה. התוצאות הגיעו והם עומדים בכל התקנים.
3. אתמול התחילה השתלמות גננות בנושא איכות הסביבה.
4. בתאריך 29.03.11 יש יום ניקיון וכולם מוזמנים לקחת חלק עם ילדי בי"ס יסודי שינקו את נחל זוהר.

רשמה: דורית נצר

העתק:
דב ליטבינוף
משתתפים

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים

<u>פיקוח תברואה ואיכה"ס</u>

א' תמוז תשע"א
03 יולי 2011

<u>פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת הסביבה</u>
הישיבה התקיימה ב - 30.06.11 במועצה

<u>השתתפו</u>:
נרי אראלי - יו"ר
נחמה אזולאי - חברה
איילה גובר אברהמי - היחידה הסביבתית נגב מזרחי
גונדי שחל - ידידי כדור הארץ
הראל בן שחר - רשות הטבע והגנים
הרצל לזרוביץ- מנהל המחלקה לאיכות הסביבה
דורית נצר - מזכירת אגף תפעול

<u>סדר היום</u>
1. אישור פרוטוקולים
2. איסור הרבצת מי מלח על דרכים בתחומי המועצה האזורית "תמר" ובדיקת השימוש בגרד אספלט כתחליף.
3. דיווח על התפתחויות בתחום ההפרדה לשני זרמים בדגש על המלונות.
4. שיתוף הציבור בכיכר ובעין גדי בעניין החינוך למחזור.

1. <u>אישור פרוטוקולים</u>:
<u>הוחלט</u>:
- פרוטוקול מתאריך 03.02.11 - מאושר פה אחד
- פרוטוקול מתאריך 24.03.11 - מאושר פה אחד

2. <u>הרבצת מי מלח על דרכים בתחומי המועצה האזורית "תמר" ושימוש בגרד אספלט כתחליף.</u>

נרי:
התקבל מכתב תלונה מתושב נאות הכיכר עם תמונות בנושא גרד אספלט שנערם ע"י קבלן של מע"צ. מציע לדון במשותף בשני נושאים המשיקים זה לזה 1. איסור על שפיכת מי מלח על הדרכים בתחומי המועצה האזורית "תמר" 2. להציע חלופה למי המלח, לדוגמא, לבדוק השימוש בגרד האספלט.

הראל:
גרוד האספלט נעשה ע"י קבלן משנה של מע"צ. הם שמים גרד האספלט משני צידי הכביש ובמקרים מסוימים אף בנחלים. הם שמים את גרד האספלט איפה שהם רוצים ללא תיאום עם הרשות המקומית, אבל בגלל מחירו של הגרד הם אינם משאירים אותו דרך קבע אלא מוכרים אותו , לדוגמא, באזורנו למפעלי ים המלח. מציע להיזהר מלהחליט על שימוש בגרד האספלט , שיתכן ויפתור בעיה קטנה אך יצור בעיה גדולה אחרת.

נרי:

הבעיה מתחלקת לשני אזורים גיאומורפולוגיים שונים: 1. קער אפעה ומישור רותם, 2. מישורי חוואר הלשון בבקעת ים המלח.

1. במישור רותם נעשית הרטבת הדרכים ע"י מי מלח. יש סכנה מוחשית של חלחול מי המלח למי התהום לאחר ירידת גשמים, בשיחה בע"פ העמיד אותנו פרי עמנואל מזור על חומרת העניין..
2. באזורים הנמוכים יותר כמו מניפת החוואר של נחל אשלים הקרקע יותר מלוחה ויש איזון במליחות, בין המים הנשפכים למליחות הקרקע, ואז הבעיה קטנה יותר.
3. באזורי החקלאות בנאות הכיכר – אם ממליחים את הדרכים ומשקים את השדות כמובן שתתכן זליגת מי מלח למי התהום.
4. מפעל רותם אמפרט ומי"ה קבלו אישור מהמשרד להגנת הסביבה להשקות הדרכים במי תמלחת

איילה:
המשרד להגנת הסביבה מתנגד לשימוש בתמלחת לריבוד דרכים.
אם מפעל רוצה להשתמש במי מלח הוא צריך לפנות למשרד להגנת הסביבה והמשרד מנפיק האישור לפרויקט מסויים ולא בצורה גורפת וזאת לאחר בדיקה מדוקדקת.
המשרד דורש מהמפעל לעשות קידוחים כדי לראות אם יש חלחול של מי התמלחת למי התהום.

הראל:
כל נושא מי המלח במדבר הם מינורים ביותר כי הקרקע עצמה מלוחה וכשיורדים גשמים המים מחלחלים ומתלכדים עם המליחות הטבעית. חוזר על האזהרה שאסור לפתור בעיה קטנה על ידי יצירת מפגע שחור וגדול בצורת גרד אספלט שינדוד בערוצי הנחלים עם השטפונות.

גונדי:
בגשם המלח עולה למעלה.

נרי:
הרעיון של האספלט הוא לבדיקה. לא צריכים להסתפק בנתונים שמקבלים מהמפעלים יש צורך בבדיקה יסודית ועצמאית.

מציע:
שגיל בן נתן ונרי יפגשו עם עמנואל מזור ללמוד את הנושא. צריך לבדוק איתו בין השאר מי הם ספקי המידע שיכולים לעזור לנו בלימוד הבעיה.

איילה:
המשרד להגנת הסביבה, בעקבות המלחת המעיינות בנחל צין ביצע בדיקה וניתן להיעזר בה.

נחמה:
מאד חשוב שיצא דו"ח שלא קשור במפעלים.

יעל:
יש במו"פ עוד גיאולוגים שיתכן שאפשר להיעזר בהם.

הראל:
איך אפשר לעשות את הבדיקה ?

יעל:
יתכן שעשו כבר בדיקות וניתן אולי להיעזר בהן.

הראל:
אי אפשר להגיד למפעלים להפסיק השימוש בתמלחות כל עוד אין לנו הצעה חלופית טובה יותר.

נרי:

אין פתרון מיידי, וצריך לחפש פתרון המהווה איזון בין המרכיבים וזאת על ידי לימוד מעמיק של הבעיה והעלאת הצעות בסוף הבדיקה .

דורית:
קנינו למועצה טרקטור ומרסקת גזם אולי הגזם המרוסק יכול להוות פתרון לבעיה.

<u>סיכום</u>: הצעתה של דורית ראויה להיכנס לבדיקה , הועדה ממליצה להיכנס לתהליך לימוד של הנושא בשני שלבים א. סקירה של הספרות המחקרית הקיימת בתחום ואיסוף מידע ראשוני. ב. לאחר האיסוף הראשוני , ובהתאם לתוצאותיו, יפגשו גיל בן נתן (או חוקר אחר מטעם המו"פ) עם פרי עמנואל מזור ויקבלו ממנו כיווני לימוד נוספים, דיווח על תוצאות שלב א' יימסר לחברי הועדה.

3. <u>התפתחויות בתחום ההפרדה לשני זרמים בדגש על המלונות</u>

הרצל:
הנושא לא יצא כל כך מהר לדרך.
יש מקומות בודדים בארץ שמנסים להתחיל במבצע.
הבעיה שאם אין פתרון קצה אי אפשר להתחיל המבצע.
באפעה הכינו תכנית לשטח לקומפוסטציה והיא נמצאת עדיין בתהליך אישור תכנוני.

איילה:
רוב הרשויות לא נמצאות בתהליך הפרדה לשני זרמים. המשרד להגנת הסביבה הקציב סכום שינתן לרשויות שמתכננות הפרדה כזאת

הרצל:
גם אם יפנו הזבל בשני זרמים יצטרכו לעשות תחנות מיון.

איילה:
קבלנו אישור תקציבי מהמשרד להגנת הסביבה לעשות סקר בישובים, ואנו מעוניינים להרחיבו גם למלונות. כמו כן ניתנה התחייבות המשרד לכספים לעשות תכנית אב ותכנית מפורטת. זה הזמן לעשות הסקר ולצאת לדרך.

הרצל:
המצב הוא שבכל בית יהיו 3 פחים וזה יקשה על התושבים.

איילה:
המשרד להגנת הסביבה הולך להעביר את זה בחוק.

הרצל:
בשנת 2020 לא ניתן יהיה להכניס לאתרי האשפה פסולת לא מופרדת. אבל מה עד אז ?

נרי:
אושר בתקציב המועצה סכום של כ- 100,000 ₪ לביצוע הסקר והתוכניות כולל כל הישובים והמלונות, והסכומים שאושרו על ידי המשרד להגנת הסביבה לביצוע תוכנית אב ותוכנית מפורטת בישובים יעובו על ידי ההקצבה של המועצה וכך נצליח לכלול גם את המלונות בתוכנית.

איילה:
שירי ואורלי מהיחידה הסביבתית הכינו מפרט לסקר מלונות ירוקים. כולם קבלו המפרט אבל אף אחד עדיין לא הגיב. צריכים לקשור בין הסקר ותכנית האב והתכנית המפורטת.

<u>סיכום</u>:
נכנסים לסקר בנושא הפרדה לשני זרמים במועצה על סמך ההתחייבות של המשרד להכנת הסביבה והסכומים שהמועצה הקציבה – באחריות אורלי ושירי מהיחידה הסביבתית. מבקשים משירי לשלוח את המפרט פעם נוספת לכל החברים.

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

כ"ה תשרי תשע"ב
23 אוקטובר 2011

פרוטוקול מישיבת הועדה להגנת הסביבה

הישיבה התקיימה בתאריך 22.09.11

השתתפו:

נרי אראלי	- יו"ר הועדה
יעל מאור	- מו"פ
שירי בן שחר	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
אורלי מילר	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
גונדי שחל	- ידידי כדור הארץ
יריב אברהם	- בי"ס שדה עין גדי
מיכל שגיב	- ידידי כדור הארץ
דן שחף	- מנהל פרויקטים במועצה
גפן טולדנו	- פרויקטור, שיתוף הציבור בנושא יתושים וזבובים
דורית נצר	- מזכירת אגף תפעול

סדר יום

1. דיווח על התפתחויות בתוכנית המחזור כולל חינוך, שירי בן שחר, שרית מויאל
2. ישיבה על שיתוף הפעולה עם ירדן - בהשתתפות מיכל שגיב, דן שחף, גפן טולדנו
3. מערך ניטור האוויר במישור רותם - מציגים: אורלי מילר, נרי.

הישיבה התחילה בלי קוורום חוקי (ללא חברי מליאת המועצה)

1. דיווח על התפתחויות בתוכנית המחזור

שירי

המחזור ביישובים ממשיך בפעילותו הרגילה. כיום, אחוז נמוך יחסית מהתושבים ממחזרים חומרים אחרים פרט לבקבוקים. נדרשת עבודה רבה בנושא החינוך וההסבה ועל כך אדבר בהמשך.

מבחינת תפעול המוקדים: בעין גדי הנוי ונרי מתפעלים את המערך והוא פועל יפה. יש גם מחזור יפה יחסית של מוצרי אלקטרוניקה. ביישובי הכיכר המוקדים לעיתים מלוכלכים ועמוסים בעקבות תפעול לקוי של היישובים האחראים על ניקיון המתחמים. נערכה ישיבה עם מזכירי היישובים ונציגי המועצה וסוכמו דרכים לתפעול יעיל יותר.

הפרדת פסולת לשני זרמים: המשרד להג"ס רוגש ורועש בנושא. זה עתיד המחזור בארץ. נכון להיום אנחנו מעוניינים לבצע תכנית אב ותכנית מפורטת להפרדת

פסולת לשני זרמים ביישובים ובמלונות, יצאנו להצעות מחיר אך אנו צריכים זמן רב יותר ממה שהוקצה לנו בהתחייבות המשרד להג"ס. נכון להיום אין פתרון קצה בטווח ריאלי כך שאנחנו ממש לא ממהרים בכיוון.

<u>תקציבי תשתיות:</u>

בפברואר האחרון נשלחה בקשה להסבת ייעוד הכספים שהיו לתכנית המחזור, עד כה לא התקבל אישור רשמי מהמשרד להג"ס. קיבלנו אישור טלפוני כי לא אישרו הסבה והארכה לשני סעיפים שביקשנו : 1. מיכלים אישיים לתושבים. 2. בנייה של מרכזי המחזור.

למעשה אנחנו עומדים היום לפני שלוש בעיות מרכזיות-

- לוח זמנים צפוף מאוד כי הארכת הכספים התקבלה עד סוף דצמבר.
- מציאת מימון ביניים למימון הסכומים הגדולים עליהם מדובר.
- הסירוב לאשר בניית מרכזי המחזור לא מקובל עלינו. אנחנו במו"מ עם המשרד להג"ס ובראשו מנהל המחוז. ובמקביל מקדמים את הוצאת היתרי הבנייה.

<u>תקציב החינוך:</u>

בימים אלו מוגשת הארכה להתחייבות תקציב היטל ההטמנה. במידה ותאושר יוארך התקציב עד לחודש יולי. (הסיכוי לקבלת הארכה גבוהה). שימושי התקציב: הצגות, הרצאות, השתלמות גננות, אירועים קהילתיים, סדנאות, פרסום וכו'.

<u>חינוך והסברה למיחזור:</u>

- נקלטה סוף סוף פרויקטורית לעין גדי- שהחלה לבנות תכנית עבודה לחינוך והסברה למיחזור בעין גדי.
- הסתיימה השתלמות של 7 מפגשים לכלל הגננות והסייעות ביישוב בנושא אורח חיים מקיים בגן, בסוף חודש אוקטובר יצאו הגננות לסיור בפארק חירייה.
- התקיימה הצגה גברת ניילון לילדי הגנים בעין גדי 12.9
- מתוכנן הפנינג ירוק ב30.10 לכבוד חנוכת חנות יד שנייה בקיבוץ.
- ככל הנראה בדצמבר תתקיים סדנא לבניית ריהוט מקרטון לתלמידי התיכון.
- מורי התיכון הפסיקו לשתות בחד פעמי השנה, אנחנו כמובן מברכים על כך!!!
- בכיכר הייתה פעילות של גרדרובה, הרצאת מים אפורים לאוכלוסיית המבוגרים.
- הקייטנה הייתה קייטנה ירוקה במסגרתה הייתה הצגה גברת ניילון שהייתה מוצלחת מאוד, נסיעה לסיור בחוות אדמאמא בה הילדים למדו על אורח חיים ירוק
- כיום יש שיעורי אקולוגיה בדגש מחזור שאני מעבירה לששת הכיתות בבית הספר.
- רונית ואני מפעילות ביחד את המועצה הירוקה של בית הספר.
- 1.11 יום ניקיון בייני"ל . מביאים לביה"ס היסודי הצגה מצויינת(ד"ר מולקולה) , ומגבשים רעיונות לפעילות התלמידים בניקיון לאותו היום
- יש המון הסברה לילדים השאלה איך יוצרים הסברה מהותית יותר לקהל הבוגר?

בישיבה הועלו מספר רעיונות לקידום המחזור :

- סדנת שיפוץ רהיטים ישנים
- סדנת שדרוג בגדים

- עירבון של שקיות בד במכולת: תשלום של 5 ₪ בהחזר כאשר מחזירים את שקית הבד (כמו עגלה בסופרמרקט)
- קורס בנייה ירוקה (אולי ע"י חן שליטא: בן עין גדי המרצה בטכניון)
- פינת החי בעין גדי תהפוך למרכז לחינוך סביבתי (ע"י גונדי).

יעל
יש מקום לחשוב על העברת ימי עיון בנושא בניה ירוקה לכל המשפחות החדשות בעין גדי.
גונדי
חשבנו לעשות סדנא למבוגרים בנושא שיפוץ רהיטים ובניית רהיטים (בניה באדמה).
יריב
מציע כי גם התלמידים שעוברים בבי"ס שדה יקבלו הדרכה בנושא מחזור.
מיכל
ימשיכו השנה עם התלמידים לאחר אתרי פסולת ע"י GIS.
נרי
מרוצה מאד מתהליך הלמידה של הילדים והנוער.
רוצה לקיים בישיבה הקרובה תהליך של למידה, שילוב הקהילה המבוגרת למחזור.
גונדי
שקיות ניילון - צריך לחנך לביטול שקיות הניילון או לגבות כסף עבורם. יש לעבור לשקיות בד.

2. <u>ישיבה על שיתוף הפעולה עם ירדן</u>

נרי
הישיבה לירדן היתה מאד מוצלחת. הרצון והצורך שלהם בשיתוף פעולה בלט מאד.
הנושאים העיקריים:
- זבובים ויתושים
- עזרה חקלאית בסיסית

יעל
מרכז מדע - שיתוף פעולה עם ירדן.
- יש רצון חזק מאד של החוקרים בשטח לשיתוף פעולה
- חינוך מדעי - קבוצות למידה מירדן ומהאזור קבלו סדנאות משותפות.

דן שחף
התקיים כנס בינלאומי בעין גדי בנושא שיתופי פעולה בנושאי מים, ביוב וסביבה.
נוצר פורום בחסות אוניברסיטת אוקספורד.
נערך כנס ראשון באוקספורד בשילוב חוקרים מהארץ, מירדן, חוקרים פלסטינאים, מרצים מאוקספורד וחוקרים מארה"ב.
מיכל
ידידי כדור הארץ הוא הגוף המוביל בעולם לשיתוף פעולה בשטח.
נראה לי טבעי שנשתף פעולה עם המחקרים שאתם עושים.
בתאריך 14.11.11 מתקיים סיור בפארק האקולוגי ליד עוג'ה.

דן שחף
צריכה להיווצר פריצת דרך ראשונית כדי לסחוף את הקהילה ולפרוץ הלאה למשל בנושא הזבובים.
נרי: הרעיון הוא שתהיה קבוצה של חקלאים שילמדו ויעסקו במציאת פתרון למניעת התרבות זבובים ויתושים.

מציע שהנושא יהיה בשיתוף פעולה עם קבוצה דומה מירדן ופה אנחנו צריכים את עזרת ידידי כדור הארץ.
בתחום של קשרי מדע יש פעילות ענפה.
בשנה הבאה נשים את הדגש על מפגשים בשטח.

3. <u>מערך ניטור האוויר במישור רותם</u>

נרי
במפעלים במישור רותם מנטרים אויר קרוב לארובות.
אנשי הנוי של המועצה מדווחים כי הם שותלים צמחים במישור רותם ומשום מה הצמחים נובלים מהר מאד.

אורלי
שלושה מפעלים במישור רותם נכנסו לפרויקט של ניטור אויר במישור.

- מערך פנימי בתוך כל מפעל ומפעל כדי להתריע על אירועי חומרים מסוכנים
- מערך חיצוני היקפי - כנראה תקומנה שש תחנות ניטור
- המועצה האזורית תמר תנהל את כל הפרויקט כשאיש הקשר יהיה נרי אראלי.

רשמה: דורית נצר

העתק:
דב ליטבינוף - ראש המועצה
משתתפים/וחסרים

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

ב' טבת תשע"ב
28 דצמבר 2011

פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת הסביבה
הישיבה התקיימה ב - 28.12.11 במועצה

השתתפו:

נרי אראלי	- יו"ר הועדה
נחמה אזולאי	- חברה
אילן ונטורה	- חבר
איילה גובר אברהמי	- היחידה הסביבתית נגב מזרחי
יעל מאור	- מו"פ
יעקב אקריש	- מנהל אגף תפעול
הרצל לזרוביץ	- מנהל המחלקה לאיכות הסביבה
מיטל ליאון	- מפעלי ים המלח
דורית נצר	- מזכירת המחלקה

סדר יום:

1. אישור הפרוטוקולים מהישיבות הקודמות
2. הצגת הדו"ח השנתי ודיון .
3. דיון במטלות הועדה לשנת 2012
4. קביעת נושא מרכז לשנת 2012 , מוצעים הנושאים הבאים:
   4.1. המשך הפעילות בנושא המחזור בישובים והעמקתו.
   4.2. התייעלות אנרגטית במועצה.
   4.3. כניסת המועצה לתהליך "המרחב הביוספרי".

1. **אישור הפרוטוקולים** מתאריך 30.06.11, 22.09.11
   הוחלט: לאשר את שני הפרוטוקולים

2. **הצגת הדו"ח השנתי ודיון** .
   נרי נתן סקירה בנושא:
   במהלך שנת 2011 התקיימו ארבעה ישיבות (ישיבה נוספת תתקיים בסוף חודש דצמבר), יש להזכיר שהישיבה האחרונה של שנת 2010 גם היא נכללת בדו"ח זה - לפיכך מניין הישיבות הנסקרות הוא 6.

הרכב הועדה: יו"ר : יעקב אקריש וממלא מקומו נרי אראלי. ארבע חברי מליאת המועצה : נחמה אזולאי, אילן ונטורה, ראובן וקנין, נועם גולדשטיין.
שני נציגי ציבור: גונדי שחל , יריב אברהם. עובד בכיר במועצה : הרצל לייזרוביץ. נציגת השר להגנה על הסביבה: איילה אברהמי גובר.
לועדה מספר מוזמנים קבועים: יעל מאור - מו"פ, הראל בן שחר - רשטג"ל, שירי בן שחר - אחראית מחזור ביח"ס.
מזכירת הועדה : דורית נצר.
בישיבות משתתפים בממוצע 6 חברים מבין 14 חבריה
השנה התכוונו לקיים ישיבה באתר אפעה אך הישיבה בוטלה בשל מחסור בחברי מליאה, ככלל אני מבקש להדגיש שארבעת חברי המליאה החברים בועדה הם חלק חיוני מעבודתה.

מבין הנושאים המרכזיים שעלו בישיבות ראוי לציין:

1. טיפול בכניסתו של גפן טולדנו כאחראי על גיבוש קבוצת למידה של חקלאים בכיכר להתמודדות עם מפגעי הזבובים והיתושים בשיתוף פעולה עם המו"פ וחקלאים מירדן.
2. טיפול בכניסתה של רונית גנאל כפרוייקטורית לעניין חינוך למחזור באזור עין גדי בשיתוף עם מחלקת החינוך.
3. הועדה שמעה סקירות על זיהום האוויר במישור רותם.
4. הועדה שמעה דיווחים על בעיית היתושים והזבובים בכיכר.
5. הועדה שמעה דיווח ממנהל רשות ניקוז על הטיפול בבעיית המוקשים בכיכר.
6. הועדה שמעה דיווח על הטמעת תוכנית המיחזור והתקדמותה.
7. הועדה שמעה דיווח על התוכנית להפרדת הפסולת במקור לשני זרמים.
8. הועדה שמעה את נציגי המו"פ וארגון ידידי כדור הארץ כהמשך לנסיעת חברי הועדה לירדן (הנסיעה התקיימה בשנת 2010 ולא נכללה בדו"ח הקודם).
9. הועדה קיבלה דיווח מהיח"ס על בדיקות הפתע שנערכו במפעלי ים המלח והתוצאות הטובות.

2.2 **<u>פיתוח בר - קיימא</u>**
במהלך שנת 2011 נעשו על ידי מחלקות המועצה שיפורים חלקיים העולים מתוך התוכנית לפיתוח בר - קיימא כמו רכישת מקצצת גזם על ידי אגף התפעול והטמעת נושא המחזור שהם נגזרות של התוכנית שהוצעה על ידי רונית דוידוביץ שלא נתקבלה.

2.3 **<u>טיפוח קשר עם הציבור בנושאי ההגנה על הסביבה</u>**
השנה טיפלנו בהנגשת אתר הניטור של מפעלי ים - המלח לציבור המתיישבים בכיכר על ידי עדכונו והוספת הסברים על מזהמים השונים הנפלטים מארובות המפעלים. המועצה התקשרה עם גפן טולדנו מנאות הכיכר כדי שיארגן קבוצה של תושבים חקלאים ויגבש איתם תוכנית למידה להתמודדות בבעיית הזבובים והיתושים פעולה זאת תעשה בעזרת ידידי כדור הארץ גם בירדן. כתבות על פעולת הועדה הופיעו ב"עלי תמר" ובאתר האינטרנט של המועצה. נקלטה לעבודה רונית גנאל מקיבוץ עין גדי שתטפל בהטמעת החינוך למחזור באזור הצפוני של המועצה כהשלמה לעבודתה המסורה של שירי בן שחר באזור הדרומי. במסגרת שיתוף הפעולה עם ידידי כדור הארץ הוכנה תוכנית להצבת שלטי מידע לאורך שביל השכנים מעין גדי ועד נאות הכיכר השלטים יהיו בשלוש שפות ויסבירו למטיילים את עובדות היסוד באשר למצבו של ים המלח

2.4 **<u>פרוייקט המחזור במועצה</u>**

במסגרת פעולתה של הועדה ובשיתוף פעולה הדוקה עם היחידה הסביבתית בערד ואגף התפעול נשלים השנה את החלק הראשון בהקמת מרכזי מחזור קבועים בישובי המועצה ואתרי הביקור. תהליך השגת היתרי הבנייה ועיצוב המרכזים ארך זמן רב מעבר לצפוי. כיום ניתן למחזר בתחומי המועצה 11 סוגים שונים של פסולת והעבודה תמשך בשנה הבאה:
א. בהטמעת ערכי ההפרדה במקור והמחזור במערכת החינוך וכניסה לטיפול במערך המלונאות, כל זאת בעזרת כספים המוחזרים למועצה תמורת היטל ההטמנה. ראוי להדגיש שפרויקט המחזור התקבל באהדה רבה על ידי ציבור התושבים באזור ואנחנו נדרשים להמשיך ולעמוד בסטנדרטים הגבוהים שהצבנו לעצמנו ולתושבים.

2.5 <u>הקמת מערך הניטור במישור רותם</u>

ביוזמת המשרד להגנה על הסביבה הוקמה ועדת היגוי הכוללת נציגים ממפעלי התעשייה במישור רותם. (פריקלאס, רותם אמפרט, חיפה כימיקלים, נגב מינרלים, opc וקמ"ג), בכוונתנו להקים מערך של תחנות ניטור אוויר סביב המפעלים באופן שמרכז בקרה שימוקם בערד במשרדי היחידה הסביבתית יוכל לפקח על איכות האוויר וניקיונו בכבישים הסמוכים למפעלים ולהבטיח את בריאותם של התושבים בדימונה ובכיכר ושל עוברי הדרך לאילת. מטעם אגף התפעול אני מטפל בריכוז ועדת ההיגוי המשותפת.

2.6 <u>הצמדת ישיבות הועדה לימי התכנסות המליאה</u>

בעקבות בקשות חוזרות ונשנות של חברי המליאה הוחלט לקיים את הישיבות של הועדה באותו יום של ישיבות המליאה ולקצר את משכן לשעה אחת בלבד. מספרן השנתי יישאר כשהיה.

אילן: מעוניין שגפן ישולב בפיקוח על פינוי הפסולת הירוקה למקומות המתאימים. אם הוא יצליח לגייס 20 חקלאים זה יהווה מהפך.
בפיקוח בעד שיהיו סמכויות

הרצל: רק לעובד מועצה ניתן סמכויות

יעקב: אנחנו מנסים שנושא הפיקוח יעבור לטיפולו של הרצל

3 **<u>דיון במטלות הועדה וקביעת נושא מרכזי לשנת 2012</u>**

נרי: מהם הנושאים העיקריים שועדה צריכה לעסוק בהם בשנת 2012 ?
אנו נחטא למשימתנו באם רק נמשיך בנושא המחזור ולא נפתח את האזור לנושאים נוספים כגון: הקמת מרכזי מחזור אזוריים, מרחב ביוספרי, התייעלות אנרגטית.

איילה: אם הועדה ממליצה על נושא זה או אחר צריך להתחיל ל"העלות" אותו כלפי מעלה עד למליאת המועצה.

יעל: אנחנו צריכים לשים לב ולבדוק אם תהיינה השלכות אזוריות וסביבתיות בנושא קציר המלח.

יעקב: הסביר מה זה מרחב ביוספרי (כולל מצגת)

נחמה: יש לבקש כי אחת מישיבות המועצה הקרובות תעסוק באיכות הסביבה כמו כן יש להמשיך בנושא המחזור ולכלול את הר עמשא בנושא.

רשמה: דורית נצר

העתק:
דב ליטבינוף - ראש המועצה
משתתפים

תמר. חיים של צמיחה

אגף התפעול
מחלקת רישוי עסקים
פיקוח תברואה ואיכה"ס

ט"ז כסלו תשע"ב
12 דצמבר 2011

לחברי הועדה, דב ליטבינוף

<u>סיכום שנת 2011 בועדה להגנה על הסביבה</u>

1. **<u>הועדה להגנה על הסביבה</u>**

במהלך שנת 2011 התקיימו ארבעה ישיבות (ישיבה נוספת תתקיים בסוף חודש דצמבר), יש להזכיר שהישיבה האחרונה של שנת 2010 גם היא נכללת בדו"ח זה- לפיכך מניין הישיבות הנסקרות הוא 6.

הרכב הועדה: יו"ר : יעקב אקריש וממלא מקומו נרי אראלי. ארבע חברי מליאת המועצה : נחמה אזולאי, אילן ונטורה, ראובן וקנין, נועם גולדשטיין. שני נציגי ציבור: גונדי שחל , יריב אברהם. עובד בכיר במועצה : הרצל לייזרוביץ. נציגת השר להגנה על הסביבה: איילה אברהמי גובר.
לועדה מספר מוזמנים קבועים: יעל מאור - מו"פ, הראל בן שחר - רשטג"ל, שירי בן שחר - אחראית מחזור ביח"ס.
מזכירת הועדה : דורית נצר.
בישיבות משתתפים בממוצע 6 חברים מבין 14 חבריה
השנה התכוונו לקיים ישיבה באתר אפעה אך הישיבה בוטלה בשל מחסור בחברי מליאה, ככלל אני מבקש להדגיש שארבעת חברי המליאה החברים בועדה הם חלק חיוני מעבודתה.

מבין הנושאים המרכזיים שעלו בישיבות ראוי לציין:

1. טיפול בכניסתו של גפן טולדנו כאחראי על גיבוש קבוצת למידה של חקלאים בכיכר להתמודדות עם מפגעי הזבובים והיתושים בשיתוף פעולה עם המו"פ וחקלאים מירדן.
2. טיפול בכניסתה של רונית גנאל כפרוייקטורית לעניין חינוך למחזור באזור עין גדי בשיתוף עם מחלקת החינוך.
3. הועדה שמעה סקירות על זיהום האוויר במישור רותם.
4. הועדה שמעה דיווחים על בעיית היתושים והזבובים בכיכר.
5. הועדה שמעה דיווח ממנהל רשות ניקוז על הטיפול בבעיית המוקשים בכיכר.

א. בהטמעת ערכי ההפרדה במקור והמחזור במערכת החינוך וכניסה לטיפול במערך המלונאות, כל זאת בעזרת כספים המוחזרים למועצה תמורת היטל ההטמנה. ראוי להדגיש שפרויקט המחזור התקבל באהדה רבה על ידי ציבור התושבים באזור ואנחנו נדרשים להמשיך ולעמוד בסטנדרטים הגבוהים שהצבנו לעצמנו ולתושבים.

5. <u>הקמת מערך הניטור במישור רותם</u>

ביוזמת המשרד להגנה על הסביבה הוקמה ועדת היגוי הכוללת נציגים ממפעלי התעשייה במישור רותם. (פריקלאס, רותם אמפרט, חיפה כימיקלים, נגב מינרלים, opc וקמ"ג), בכוונתנו להקים מערך של תחנות ניטור אוויר סביב המפעלים באופן שמרכז בקרה שימוקם בערד במשרדי היחידה הסביבתית יוכל לפקח על איכות האוויר וניקיונו בכבישים הסמוכים למפעלים ולהבטיח את בריאותם של התושבים בדימונה ובכיכר ושל עוברי הדרך לאילת. מטעם אגף התפעול אני מטפל בריכוז ועדת ההיגוי המשותפת.

תודה רבה

רשם : נרי אראלי - יו"ר הועדה להגנה על הסביבה